

LAATSTE KUNSTJE – Roosendaal, van turfsteken naar drop van Redband, een borrel van Wenneker, TI-buizen van Philips en Ligakoeken voor aankomend talent. Via buurtschap Langdonk, Hulsdonk en Kalsdonk naar stadsrechten. Eerst in 1970 inmenging van de landelijke politiek. Roosendaal was lang een tamelijk gesloten gemeenschap, een natuurlijke basis voor onderonsjes op allerlei gebied. Bij het uitwerken van de plannen voor een nieuw stadion bleek mij als manager van RBC al gauw, dat men het "ons kent ons" principe hoog in het vaandel had.

Nadat de architect het ontwerp van het nieuwe stadion gepresenteerd had bleek slechts één aannemer, een Roosendaalse aannemer, in aanmerking te komen voor de bouw van het nieuwe stadion. Een aannemer zonder enige ervaring in stadionbouw, echter een goede relatie onderhoudend met de voorzitter van de club, zowel als met de plaatselijke overheid. Dit kan je de bewuste aannemer zo op het eerste gezicht niet kwalijk nemen, iedereen tracht zich zo goed mogelijk te verkopen. Ik was zo vrij de markt te verkennen en vond een ervaren stadionbouwer, die een zeer aantrekkelijke propositie op tafel legde, inclusief een prima 10-jarig contract, voor de naam noeming van het stadion.

Ik kreeg echter weinig steun in mijn directe omgeving, noch van het grootste deel van het bestuur noch van de verantwoordelijke wethouder. In een gesprek met de verantwoordelijke wethouder stadsontwikkeling, werd mij duidelijk gemaakt, dat ik kon vergeten, dat er bij haar een andere aannemer zijn voeten onder tafel zou steken, zo luidde haar letterlijke boodschap. Trok dus de

grote broek aan, maar de gemeente verzuimde 10 jaar later een faillissement van RBC te voorkomen, terwijl zij door haar eerdergenoemde houding hiervoor medeverantwoordelijk gesteld kon worden.

Intussen was de club in beweging en hadden de resultaten op het veld, met coach Robert Maaskant aan het roer, de club een ander gezicht gegeven. De aanstekelijk enthousiaste commerciële man Hans v.d. Ende, vertaalde het sportieve succes in sponsorovereenkomsten.

“We gaan Roosendaal in brand steken” was onze leuze bij de start van onze samenwerking. Het was de belofte, die we onszelf als driemanschap, Hans v.d. Ende, Robert Maaskant en mijn persoontje gedaan hadden, een belofte waar we op kunnen terugkijken, die we gezicht hebben gegeven. In seizoen 1999-2000 promoveerde RBC voor het eerst in haar bestaan naar de Eredivisie.

Op 30 mei 2011 geeft wethouder Toine Teunis een uitleg waarom het gemeentebestuur een dag eerder besloten heeft af te zien van een extra garantstelling, waarmee het faillissement van RBC voorkomen had kunnen worden. Hij verwoordt, dat de negatieve beslissing gebaseerd is op een puur zakelijke afweging. Het gemeentebestuur nam in het verleden en neemt ook nu inzake RBC een besluit gemotiveerd op puur zakelijke gronden, aldus wethouder Teunis. Ik ga over mijn nek.

ZAMBIA – Ik had het wel gezien in Nederland, had als laatste kunstje, als manager van RBC, mijn bijdrage geleverd aan de promotie van de club naar de eredivisie. Een nieuwe spelersgroep samengesteld, een nieuwe coach voor de groep gezet, Robert Maaskant en het aantal vaste seizoenkaarten verhoogd van 264 naar 3.887 om vervolgens op staande voet ontslag te nemen, daar de club al 6 maanden in gebreke bleef bij de uitbetaling van mijn salaris.

Huis en haard verkocht hebbend, geëmigreerd naar Griekenland. Dagelijks op het terrasje, voor het blauwe deurtje van mijn witte huisje, de helblauwe Middellandse zee over turend, zo heerlijk rustig.

Na een maand of twee ging de telefoon, die ik slechts één keer liet overgaan. Ik krijg een onduidelijk Engels sprekende dame aan de telefoon, een sportjournaliste uit Zambia. Daar de verbinding uitermate slecht is wordt het mij niet geheel duidelijk waarvoor zij belt en vraag haar of ze wat later terug kan bellen, hetgeen ze doet. Ze vertelt me dat de gehele Zambiaanse sportpers vandaag op het vliegveld van Lusaka paraat was in afwachting van mijn komst. Wat maanden eerder had ik via via contact gehad met de Zambiaanse voetbalbond, die een coach zocht voor haar Nationale Team. Ik zou uitgenodigd worden maar hoorde verder niets meer en was dit al weer vergeten. Ditmaal bleek dat het de Zambiaanse voetbalbond inmiddels ernst was geworden met mijn komst. De secretaris van de voetbalbond had eenieder geïnformeerd over de komst van de nieuwe bondscoach en zelfs zijn vlucht geregeld, doch was vergeten de coach zelf uit te nodigen. Niet het enige

foutje wat de man zou maken bleek later. Daar ik echter een toezegging had gedaan en Afrika om verschillende redenen razend interessant vond vloog ik drie dagen later alsnog naar Lusaka. Ik had bij ons eerste contact de voetbalbond voorgesteld om voor een periode van twee maanden naar Lusaka te komen om een beeld te vormen van de situatie rond het Nationale Team. Tevens konden wij dan gezamenlijk uitvinden of partijen bij elkaar pasten.

Bij aankomst in Lusaka word ik opgewacht door de sportpers, die ik gereserveerd te woord sta, niet wetend over welke informatie men beschikt.

Ik zie echter geen afgevaardigde van de voetbalbond en wacht dus geduldig op hun komst. Geduld wat later regelmatig op de proef gesteld zal worden. Uiteindelijk arriveert de secretaris van de voetbalbond op het vliegveld en brengt me naar het hotel waar ik zal verblijven. De volgende dag maak ik kennis met de voorzitter van de voetbalbond, die me nader informeert over de situatie rond het Nationale Team. Hij vertelt me, dat het team in Senegal verblijft en twee dagen later een oefenwedstrijd tegen het Senegalese Nationale team zal spelen en dat het zinvol is, dat ik de volgende dag naar Dakar vertrek en die wedstrijd bezoek. Een dag later sta ik dus op de afgesproken tijd op het vliegveld, waar ik de secretaris zal ontmoeten, die met mij naar Dakar zal vliegen. Opnieuw is de man echter in geen velden of wegen te bekennen. Op de vastgestelde vertrektijd komt hij alsnog de vertrekkhal in gerend. Ik maak aanstalten hem een hand ter begroeting te geven, doch hij sprint langs me heen, mij verwonderd met uitgestoken

hand achterlatend. Wat later komt de man terug met de mededeling, dat wij de vlucht gemist hebben en dat we het de volgende dag opnieuw gaan proberen, hetgeen we doen.

De man zal me telkens weer verbazen over zijn totaal gebrek aan enig gevoel voor organisatie. Net uit regelneven country Nederland komend is het dus zacht uitgedrukt wat wennen.

Achteraf besef ik, dat voor eenieder, die voor een langere periode Afrika bezoekt, enige voorbereiding voor vertrek zinvol is. Een cursus Afrika, mocht deze al bestaan, is dan beslist een aanrader.

De volgende dag reizen we af. In het vliegtuig hoort Mr. Chaos, de bijnaam die ik hem inmiddels heb gegeven, dat het vliegtuig twee uur na aankomst in Dakar, terug zal keren naar Lusaka. Hij besluit op onze heenvlucht deze retour vlucht te boeken. In Dakar aankomend huurt hij een taxi naar het stadion, waar de ploeg zich inmiddels klaar maakt voor de warming-up en hij spoort de chauffeur aan tot grote snelheid. Vraagt bij aankomst of de waarnemend coach even uit de kleedkamer kan komen, stelt me aan hem voor en sprint vervolgens terug naar de taxi, die met ronkende motor staat te wachten en hem terugbrengt naar het vliegveld.

De man heeft dus twee dagen gereisd om me binnen een tijdsbestek van 40 seconden voor te stellen aan de waarnemend coach, om vervolgens de vlucht terug naar Lusaka te nemen. Mijn verbazing kent geen grenzen. Ik ben geland, This is Africa Sir.

Gedurende de eerst maanden van je verblijf tracht je als coach een beter beeld te krijgen van het beschikbare spelers bestand voor

het Nationale Team. De assistent-trainers deden hun uiterste best om hun favoriete spelers naar voren te schuiven en al snel bleek me, dat de voetbalkwaliteit niet de enige selectienorm was die zij hanteerden. Dus zelf veel wedstrijden bezoeken en tevens luisteren naar objectieve rapporteurs. Zo kon ik een solide verdedigende middenvelder, schaars in Afrikaanse landen, nota bene uitkomend in de 2 e Divisie, toevoegen aan de selectie. Inmiddels waren de resultaten van de kwalificatiewedstrijden voor de Nations Cup niet om over naar huis te schrijven en mij werd gevraagd het coachschap op me te nemen.

Ik was zo gelukkig de negatieve spiraal te kunnen doorbreken met overwinningen gedurende mijn eerste twee interlands. Het Zambiaanse National Team lag weer op koers voor kwalificatie en had deelname aan het toernooi voor het Afrikaans kampioenschap, de Nations Cup, weer in eigen hand. Mijn twee maanden "op consignatie" zaten erop en de bond wilde graag aan tafel en we kwamen een tweejarig contract overeen. Dat was mooi, maar al gauw bleek, dat de bond zijn financiële verplichtingen niet nakwam en je kunt nog zo gek zijn van het spelletje, ook in Afrika gaat slechts voor niets de zon op. Na een aantal aanmaningen, waarop niet werd gereageerd besloot ik een streep onder de samenwerking te zetten en boekte, met pijn in mijn hart, bij het plaatselijk reisbureau een enkele reis richting Holland. Wat bleek echter de eigenaresse van het reisbureau bleek een zeer, zeer goede vriendin van de Viceminister van Sport en nog voor ik in mijn auto gestapt was, was mijn vertrek al bekend en kreeg ik het verzoek om aan tafel te gaan met de man. Er werd betaald en het Afrika sprookje duurde voort. Voetbal was de dagelijkse realiteit,

het sprookje betrof vooral de immens mooie natuur van Zambia. In veel gebieden nog steeds het Afrika, zoals men denkt over het Afrika van vervlogen tijden, het Afrika van Livingstone, het Afrika zoals ik het voor mijn vertrek voor de geest haalde. Een Zuid-Afrikaanse lodge eigenaar werd mijn vriend en ik vertoefde wanneer geen andere verplichtingen in zijn lodge aan de Zambezi, in het Lower Zambezi National Park. Bij mijn eerste bezoek begeleide zijn vrouw me na het avondeten naar het chalet waar ik zou overnachten, we moesten echter rechtsomkeert maken en een beter moment afwachten, olifanten voor de deur.

De Zambezi een machtige rivier Zambia, Mozambique en Zimbabwe scheidend. Stroomopwaarts varende om dan de buitenboordmotor af te zetten, om je dan stroomafwaarts mee te laten drijven, de rivier afzakkend. Kuddes olifanten, die voor je de rivier oversteken, Zambia verruilend voor een verblijf in Zimbabwe, geen aandacht schenkend aan het object wat rustig op het water aan hen voorbij doobert en wat ze absoluut niet als een bedreiging zien. Leeuwen met hun pups spelend op de rivieroever. Nijlpaarden die hun territorium nadrukkelijk beschermen en je argwanend bekijken, als je te dicht in hun buurt komt. Mijn God wat een pracht.

VOORBEREIDING - We hebben nog een wedstrijd te spelen en moeten deze winnen om ons te kwalificeren voor de Nations Cup, welke in Mali gespeeld gaat worden. De tegenstander is Madagascar, we spelen uit. Ter voorbereiding op de wedstrijd spelen we 5 dagen eerder een oefenwedstrijd tegen Lesotho. We vertrekken na deze wedstrijd naar een sportcentrum in Johannesburg waar we ons de tussenliggende dagen verder op de wedstrijd gaan voorbereiden.

Er heerst wat onvrede in de groep, reiskosten door de spelers zelf voorgeschoten, met de belofte van de bond, dat deze bij aankomst terug betaald zullen worden, zijn niet vergoed, terwijl de bond de spelers tevens beloofd had nog enige achterstallige premie's uit te betalen. Zij vragen mij een gesprek met de meereizende officials van de bond, de vicevoorzitter en de secr. generaal, te organiseren. De volgende dag na de ochtendtraining vindt het gesprek plaats. De vicevoorzitter komt echter niet opdagen, de avond te voor wat te zwaar getafeld naar ik aanneem, komt meer voor, de man is een stevige drinker en is in zijn uitspraken mede daardoor niet altijd even betrouwbaar. Het is een advocaat, een laywer, de spelers hadden hem al eerder de bijnaam "THE LIAR", de leugenaar gegeven, zijn reputatie snelde hem dus vooruit. Het gesprek vindt dus alleen met de secr. generaal plaats. Dit is inmiddels een andere bondsofficial, als die mij welkom heette op het vliegveld, Mr Chaos heeft een andere baan moeten zoeken.

De spelers stellen hun vragen met betrekking tot de niet nagekomen betalingsbeloftes en vragen wanneer er nu één en ander uitbetaald gaat worden.

Ter informatie - Tijdens een trainingskamp in het buitenland, met name in Johannesburg, krijgen de spelers altijd een middag om inkopen te doen voor hun familie in Zambia. Dat is een uiterst belangrijk moment voor ze. Allerhande zaken voor hun gezin, die thuis niet verkrijgbaar zijn kunnen nu worden ingekocht. Ze zijn daar dagen mee bezig en rekenen op het geld dat de bond hun verschuldigd is. Als dat geld niet betaald wordt en men kan niet gaan winkelen, betekent dat grote problemen voor de spelers individueel, zowel als voor het team en dus voor de coach en de wedstrijd. Als coach tracht je dit moment zo vroeg mogelijk in het programma op te nemen, opdat de groep zich volledig kan focussen op de komende wedstrijd en niet constant bezig is met de aanschaf van kinderwagentjes en dergelijke.

Tijdens de bijeenkomst kan de secr. generaal niet met bevredigende antwoorden komen. Met het oog op de kwalificatiewedstrijd is het echter van het grootste belang, dat er een oplossing gevonden wordt. Ik stel de groep voor, dat ik samen met de secr. generaal en de vicepresident, contact op ga nemen met Lusaka, met de Minister van Sport. Ik zal verder voor de groep het aanspreekpunt zijn voor de secr. generaal en andere officials en zal de aanvoerder op de hoogte houden van de ontwikkelingen. De spelers zijn tevreden en de druk is even van de ketel. De volgende dag om 17.00 uur na de middagtraining. De vicevoorzitter in gezelschap van de secr. generaal deelt ons mede, dat hij onmiddellijk een beperking wil hebben met de gehele technische- zowel als medische staf. Wij melden ons op het afgesproken uur en nemen plaats. Het blijkt, dat ook de twee meereizende journalisten zijn uitgenodigd en bij het gesprek

aanwezig, hetgeen ervoor zorgt, dat ik op mijn qui-vive ben voor hetgeen wat gaat komen.

De vicevoorzitter neemt het woord en verwijt me frontaal, dat ik de groep opzet tegen de aanwezige bondsofficials en de bond, met verwijzing naar het gesprek van een dag eerder. Ik kan mijn oren niet geloven. Ik heb immers getracht tezamen met de secr. generaal om de opkomende problemen te sussen en in samenwerking met dezelfde secr. generaal naar oplossingen gezocht voor problemen, veroorzaakt door de bond, niet door de spelers, niet door de technische- of medische staf, laat staan door de coach. De gehele bespreking ontaard in een niveau loze vertoning, waar onder meer de teamdokter en de fysiotherapeut op een zeer grove manier worden beledigd, daar zij onderstrepen wat een dag eerder besproken en besloten is. Het gesprek wordt zeer onbevredigend afgesloten.

In Afrika kent men het fenomeen van "moed in drinken" en ik vermoed, dat drank de oorzaak is van het niveau loze gedrag van de officials.

Er bevindt zich een kleine bar op het Sportcentrum en na de bespreking zoek ik de barkeeper op. Ik bluf en vertel hem, dat ik de rekening kom betalen van de Zambiaanse groep, die eerder op de middag de bar bezocht.

De barkeeper vertelt me echter, dat de mensen de rekening zelf betaald hebben. Ik vertel hem, dat de bijeenkomst in de bar op mijn uitnodiging plaatsvond, dat ik zelf verlaat was, maar dat ik het zeer op prijs zal stellen als hij me de rekening toont, zodat ik

de mensen kan terugbetalen. Mijn verhaal klinkt overtuigend en hij geeft me het bonnetje, wat nog op de bar ligt. Ik reken uit, dat men per persoon "moed indrinkende" zo'n 5 tot 6 bier nuttigde, voordat men de bespreking inlaste.

Ik confronteer de vicevoorzitter en de secr. generaal de volgende ochtend met mijn bevindingen, met de mededeling, dat ik het probleem van de spelersgroep zelf ter hand neem. Neem contact op met de Minister van Sport, zonder hem te informeren over het voorgevallene, doch alleen het spelersprobleem aankaartend.

Hij onderneemt actie en stuurt de Viceminister van Sport met geld voor de spelers richting Johannesburg. De positie van een Viceminister in Zambia is het beste te vergelijken met de positie van een staatssecretaris in Nederland. Hij is de manager van het betreffende Ministerie en uitvoerder van genomen besluiten in het parlement.

De Viceminister is een geestelijke, aangesteld op voorspraak van de Minister van Sport, die op zijn beurt was aangesteld door President Chiluba, allen deel uitmakend van hetzelfde kerkgenootschap. Zambia is zeer religieus en men hanteerde kennelijk het principe, dat het altijd makkelijk is wanneer je bij hetzelfde opperwezen te biecht kan.

Bij besprekingen met de Minister van Sport, kwam de bijbel dikwijls op tafel en had ik het gevoel, dat ik op catechisatie zat. Na een verloren wedstrijd begon hij met me over de 12 apostelen. Nu ben ik niet zo Bijbelvast, maar desondanks trachtte ik de goede man te overtuigen, dat de door hem gedane vergelijking met de 12

apostelen mank liep, daar ik tijdens wedstrijden slechts over 11 discipelen kon beschikken.

Met alle respect waren dit geen gesprekken, die de voetbalsport in Zambia daadwerkelijk vooruithielpen.

De Viceminister is een uiterst innemende bescheiden man, na aankomst belegt hij een bespreking met de bondsofficials en mijn persoonskaartje. De vicevoorzitter kennelijk in de veronderstelling, dat ik het gehele voorgaande gebeuren bij de Minister van Sport op tafel heb gelegd, begint ter verdediging van zijn gedrag weer met verhaal over het opzetten van de spelersgroep tegen de bond en zijn officials etc. Hij noodzaakt me nu de werkelijke gang van zaken uit een te zetten. Het gesprek wordt weer zeer onaangenaam en hij dikt zijn leugens nog wat aan en wel tot een niveau wat voor mij niet langer acceptabel is.

Ik vraag de Viceminister of er voor mij een vlucht naar Lusaka geregeld kan worden, daar ik het volledig gehad heb met de vertegenwoordigers van de voetbalbond en dien mijn ontslag in. De Viceminister tracht de boel te sussen in een gesprek onder vier ogen. De man verzoekt mij om af te zien van mijn besluit en met de ploeg naar Madagascar te reizen. Me realiserend, dat ik hem met een groot probleem opzadel en dat ik bij vertrek ook de spelersgroep dupeer, zeg ik hem toe te blijven. Intussen blijkt dat ook de journalisten, op gehoorafstand van de discussie, mee hebben genoten. De Viceminister zegt ze aan, dat ze het gebeurde niet mogen publiceren. Daar het Ministerie hun reis- en verblijfskosten betaald, wordt daar dan ook aan tegemoet gekomen.

Inmiddels heeft de secr. generaal de spelers trots medegedeeld, dat het probleem is opgelost en er uitbetaald kan worden.

Ik begrijp zelf, dat ik inmiddels geen vrienden meer tel onder de officials van de bond en dat zal de komende weken blijken.

MADAGASCAR – Het vliegveld verlatend blijkt, dat het eiland zich opmaakt voor de komende wedstrijd. Waar ons team zich ook vertoont, worden we geconfronteerd met zeer agressieve supporters van het thuisland. De hand van links naar rechts langs de keel bewegend, duidelijk makend dat we afgemaakt zullen worden. Eerst dachten we dat dit de nationale manier van groeten was in Madagascar, maar dat bleek een misverstand.

Madagascar kon zich bij winst plaatsen voor de eindronde in Mali, wij moesten als gezegd eveneens winnen om ons te kwalificeren. Mijn assistent-trainer had me ingelicht hoe het hiertoe zou gaan. Hij had hier eerder, als speler van het Nationale Elftal van Zambia, al het een en ander meegemaakt. Zambia won die wedstrijd en de spelers hebben na het laatste fluitsignaal moeten rennen voor hun leven. Hij had de pech niet snel het veld te kunnen verlaten en was letterlijk gestenigd door agressieve toeschouwers. Voor de rest van zijn leven getekend met een groot litteken op zijn achterhoofd, waar haar niet meer wilde groeien. Wij waren dus gewaarschuwd en hadden goed doorgesproken hoe we het probleem van de te agressieve supporters konden pareren. Rustig blijven, niet ingaan op provocaties van tegenstander en publiek. Geen onnodige overtredingen maken, de scheidsrechter en grensrechters steunen, met hen praten en trachten ze aan onze kant te krijgen. Rustig communiceren met je directe tegenstander, kortom alles doen om de rust op het veld te waarborgen. Dat lukte wonderwel tot het moment, dat we uit een hoekschop 1-0 scoorden, nog 7 minuten te gaan.

Doorspelen is nauwelijks mogelijk. Het nemen van een hoekschop praktisch onmogelijk, de hoekschopnemer wordt bekogeld met stenen met een doorsnee van 10 cm. Dus legt de scheidsrechter de wedstrijd stil, welke hij na enige minuten weer hervat. Nog 2 minuten te spelen en een van mijn spelers wordt vol door een rondvliegen projectiel aan het hoofd getroffen. De scheidsrechter fluit de wedstrijd af en vertelt mijn spelers, dat de wedstrijd gedaan is. Als afgesproken verlaten de spelers het veld zo snel mogelijk richting kleedkamer.

De ploeg is blij en we vieren de kwalificatie voor de Nations Cup in de kleedkamer. Groot is echter onze verbazing, als de wedstrijdcommissaris na 20 minuten onze kleedkamer betreedt met de mededeling, dat we terug het veld op moeten om de laatste 2 minuten uit te spelen.

Sommige spelers staan al onder de douche en iedereen reageert zeer verontwaardigd op de mededeling van de man. Ik heb moeite de spelers in toom te houden en de wedstrijdcommissaris af te schermen. Tot zoverre had ik mijn spelers nog nooit zo zien reageren, hier werd hun echter te veel onrecht aan gedaan. De vicevoorzitter, de Chef d'équipe, die onze zaak diende te behartigen was in geen velden of wegen te zien. Er was dus voor mij geen overleg mogelijk over het wel of geen gehoor geven aan de beslissing van de wedstrijdcommissaris. Hij was degene, die de zaak had moeten oplossen met de wedstrijdcommissaris, die na de wedstrijd onder druk van de tegenpartij, tot deze merkwaardige beslissing was gekomen. De scheidsrechter die we confronteerden met zijn handelen wijzend op zijn mededeling aan

de spelers op het veld, dat de wedstrijd gedaan was, gaf niet thuis, bang voor een slecht rapport wanneer hij de wedstrijdcommissaris zou tegenspreken. Onder protest zijn we dus weer het veld opgegaan en hebben de laatste 2 minuten, die 11 minuten duurden uitgespeeld. This is Africa Sir.